

Sírkápolna

2009 július 07. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt id?k, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot egy kicsit másképpen.

A bonyhádi kálváriadombon nyugszik az 1899-ben elhunyt Perczel Mór, akinek sírján mindig friss koszorút találtam. T?le néhány méterre áll egy sírkápolna, amelyr?l egészen mostanáig azt hittem – de a pécsi egyházmegye 1981-es sematizmusa is azt írja –, hogy ez a Perczel család mauzóleuma. Sonkoly Károly, akinek írásából idézek, tisztázta, hogy ez ama híres és neves Perczel Etelka leányának, Ermel-Vojnits Erzsébetnek a mauzóleuma, amelyet Aigner Sándor tervei alapján 1905–1907 között építettek kései historizáló stílusban.
A harmonikus kis épület már messzir?l felt?nik az autóval érkez?knek. Küls? megjelenésében a majd tizenhét méter csúcsmagasságú, nyolcszöglet? torony dominál. Ez a nagyjából négyzet alapformájú hajó felett emelkedik, amelyhez hátul félkörös szentély csatlakozik. A vállköves kapu szemöldökgerendáján Ermel-Vojnits Erzsébet névfelirat olvasható.
Az 1903-ban elhunyt asszony a bajsai Vojnits Barnabás (1808–1888) szolgabíró és a bonyhádi Perczel Etelka (1807–1861) gyermeke. Etelka nevét Dugonics Etelkája után kapta, amely nevet már egy korábban, kisgyermekként elhalt n?vére is viselte. Eléggé kés?n, 26 éves korában, 1833-ban ment férjhez, és Szabadkára költözött. Itt született leánya.
Erzsébetnek a kor viszonyaihoz képest mozgalmas élete volt. El?ször almási báró Rudics József (1792–1879) Bács megyei gazdag földbirtokoshoz ment férjhez. A m?velt, irodalompártoló férfi Kisfaludy Károly barátja volt, és támogatta az 1822-ben indított Aurora kiadását. Maga is írt verseket, s több kötete jelent meg nyomtatásban. Jó gazda, nagy birtokgyarapító volt, és kétszer is viselte a f?ispáni tisztet. Az udvarhoz való h?ségének köszönhette az 1854-ben elnyert bárói rangot. Vojnits Erzsébet a második felesége volt. Még az els? házasságából származott egy fia és egy leánya. A házastársak között nagy volt a korkülönbség, közös gyermekük nem született, s hamarosan elváltak.
Erzsébet második férje egy bizonyos Radákovich volt, akinek még a keresztnevét sem ismerjük. Vojnits Erzsébet második férje halála után, már nem fiatalon harmadszorra Ermel Gyulával kötött házasságot. A körülbelül 11 évvel fiatalabb férfi 1877 és 1884 között Bátaapátiban m?ködött evangélikus lelkészként. A századfordulón viszont már Bonyhádon élt mint nyugalmazott lelkész, s a felesége által a házasságba hozott ófalui birtokon gazdálkodott. Az aszszonynak, akinek Szabadkán és a baranyai Ófaluban összesen kétezer holdas földbirtoka volt, egyik házasságából sem született gyermeke, ezért dédunokaöccsét, Perczel Bélát (1884–1945) tette örökösévé.
Ermel-Vojnits Erzsébet Budapesten hunyt el 1903. október 17-én, 68 éves korában. Végakaratának megfelel?en sírja fölé ezt a díszes mauzóleumot emelték. A hagyomány szerint 1918-ban itt temették el az asszony harmadik férjét, Ermel Gyulát is, és talán a második férj koporsóját is idehozták az épület alatti kriptába.

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló